

VI. Bölüm

* ONBEŞİNCİ YÜZYIL

Onbeşinci yüzyıl İtalya'sının tarihsel - toplumsal durumu Hümanizm ve Özellikleri

Eski kurumların ve eski değerlerin geçerliklerini yitirmeleri ve yerlerine de yenilerinin konulamaması yüzünden ondördüncü yüzyılın bir geçiş dönemi olmasına karşın XV. yüzyılda büyük bir kültürel canlanmaya tanık olur, Petrarca ve Boccaccio'da belirtilerine rastladığımız yeni değerler sisteminin yerleştiğini, onlarda bulduğumuz yeni ruhun kesinlik kazandığını görürüz. Bu yüzyıl başlarında İtalya politik ve toplumsal açıdan görünüşte kararlı ve güven verici bir düzene kavuşur. Birleşik bir devletten henüz yoksun olan Yarımada'da beş bölgesel devletin varlığı dikkati çeker. Bunlar Milano, Floransa, Venedik, Roma ve Napoli devletleridir. Comune yönetiminden Signoria'ya, yani demokratik idareden Prenslük idaresine geçiş ayrıcalıklı soyluların ve zengin tüccarların gruplaşmalarını önleyerek politik çatışmalara son verir. Böylece oldukça barış ve huzur dolu bir döneme girilir, ama kent devletinin politik yaşamındaki canlılık kaybolur. Petrarca'da incelediğimiz özgürlük anlayışı egemen olur. Bilindiği gibi Petrarca özgürlüğü ruh huzurunda aramış, onu iş ve uğraşından uzak olup kendini okuma ve eser yaratmaya adanmış biçimde anlamıştı. Prenslük saraylarının önem kazandığına, giderek aydınların bir buluşma yerine dönüştüğüne tanık oluruz. Prenslerin ülkede ulusal bir devletin doğmasına olanak vermemeleri görünüşte refah, huzur, barış ve